

Наші славні земляки

Останній бій Костопільського редактора

На Покрову минула 101-ша річниця від дня народження діяча ОУН, колишнього головного редактора газети "Костопільські вісті" Григорія Рибак. Про цього непересічного патріота нашому тижневику розповів письменник, історик-дослідник, відомий читачам за матеріалом "Сталіна, Рузвельта та Черчілля врятувала дівчина з Костополя" Олександр Намозов.

— Одним з організаторів підпільної мережі ОУН в наших краях був Григорій Рибак, — розповідає дослідник. — Вдалося дізнатися, що він мав такі псевдо: Якір, Юрко, Дихавичний. Родом із села Звіздже. У 1936-му став провідником ОУН Костопільського повіту. За свою націоналістичну та просвітницьку діяльність заарештований польською поліцією та засуджений до 12 років ув'язнення. На початку Другої світової війни вийшов на волю та очолив Костопільську округу ОУН Бандери, адже вже стався розкол в націоналістичному русі.

За словами Олександра Намозова, з приходом на західноукраїнські землі радянської влади Рибак залишився на підпільній роботі. У 1940 році заареш-

тований чекістами та направлений до рівненської в'язниці. Під час конвоювання йому вдалося втекти.

З приходом німців у 1941-му Григорій Рибак знову став керівником Костопільської округи та головним редактором газети "Костопільські вісті". У місцевій районці відразу створив осередок ОУН серед працівників редакції. Випускали листівки, спрямовані проти німецької окупаційної влади, адже сподівання націоналістів на відновлення української державності не справдилися.

У серпні 1943-го разом з працівниками районки пішов в УПА і відразу був призначений комендантом запілля військової округи "Заграва". Тих працівників редакції, які залишилися в Костополі, німецькі окупанти заарештували та стратили у Рівному.

— У травні 1944-го під час спецоперації військ НКВС проти українських повстанців Григорій Рибак загинув у бою в урочищі Борок, — продовжує Олександр Намозов. — Всі подробиці мені розповів єдиний живий свідок та учасник тих подій, житель села Головин Костопільського району Арсентій Федотович Максимчук.

Після чергового рейду група Дубово-

го стала на постій у корчинському лісі. Десятки підвод з пораненими та хворими на тиф із відділів Енея та Гамалії було скупчено майже в одному місці: на великій галявині та поряд з нею. Приблизно о четвертій ранку почули перші постріли, енкаведисти оточили табір. Чому вчасно не зреагували пости, було невідомо. Бій тривав майже три години, але більшість повстанців через хворобу не могли чинити належного опору. Нападники відрізали Дубового з групою прикриття, а решта бійців фактично залишились без командира. Тих, хто ще міг тримати зброю, зібрали навколо себе політреферент Яцишин та комендант запілля Рибак. Вони пояснили, що за годину забракне набоїв. Єдиний вихід - взяти сокири, коси, вила, які є на кожній хурі, і йти врукопашну. Пропозицію одного з чотових, щоб прориватися через непрохідне болото, відкинули.

І ось за двадцять хвилин знову розпочалася стрільянина. Оточені на чолі з політреферентом та комендантом запілля пішли на війська НКВС із косами,

вилами та багнетами. Бились до смерті: або ти, або тебе. Врешті-решт в одному місці вдалося прорвати облогу, але загинуло багато повстанців. Коли вийшли з оточення, то поранених і хворих розмістили по хатах і криївках у навколишніх селах. Після бою серед загиблих знайшли тіло Григорія Рибак, який отримав кілька смертельних кульових поранень...

Кость ГАРБАРЧУК,
газета "Вісник і К".